

210.11-025-5/21
 REGONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
 W BIALYMSTOKU
 2021-02-18
 155

WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH

Podstawa prawna: <i>Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych</i> (Dz.U. z 2001, Nr 55, poz. 577 z późn. zm.)		
A. ADRESAT WNIOSKU		
Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku, ul. Branickiego 13, 15-085 Białystok		
B. DANE WNIOSKODAWCY		
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE		
Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)		
☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego	2. związek międzygminny	3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
4. związek, stowarzyszenie powiatów (w tym samorządowe osoby prawne)	5. samorządowe jednostki organizacyjne (w zakresie ich wykorzystania)	6. beneficjenci dotacji z budżetów jst
Nazwa pełna Gmina Dobrzyniewo Duże		
B.2. ADRES SIEDZIBY		
Powiat Białostocki	Gmina Dobrzyniewo Duże	Miejscowość Dobrzyniewo Duże
Ulica Białostocka	Nr domu 25	Nr lokalu -
Kod pocztowy 16-002	Poczta Dobrzyniewo Duże	
B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA		
Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów)		
Art. 39 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 910) w zw. z art. 216 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. poz. 869 z późn.zm.)		
C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH I PYTANIA (PYTAŃ)		
Krótki opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych), bez dokumentacji sprawy.		
Gmina Dobrzyniewo Duże na podstawie art. 39 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 910) ma obowiązek zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej. Obowiązek ten Gmina wykonuje w ten sposób, że dokonuje zakupu biletów ulgowych miesięcznych u przewoźnika. Stosownie do art. 5a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznymi transportu zbiorowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 295) w przypadku nabywania przez gminę biletów miesięcznych dla dzieci w celu wykonania obowiązku określonego w art. 32 ust. 5 i 39 ust. 3 ustawy prawo oświatowe uwzględnia się ulgę, o której mowa w art. 5 ust. 1,		

tj. ulgę 49% na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej i przyspieszonej odbywanej na podstawie biletów imiennych miesięcznych. Zatem w sytuacji, gdy gmina nie realizuje obowiązku a jedynie uprawnienie zgodnie z art. 39 ust. 3 pkt 2 prawa oświatowego to zdaniem wnioskodawcy nie ma prawa do zakupu biletów ulgowych, o których mowa w art. 5a cyt. wyżej ustawy.

Brak możliwości zakupu biletów ulgowych z zastosowaniem ulgi 49% czyni, iż zakup tych biletów dla dzieci, co do których gmina nie ma obowiązku a jedynie uprawnienie do dowożenia sprawia, iż koszty 100% jest zbyt wysoki. To samo dotyczy dzieci spoza obwodu szkoły. Bo choć ustawodawca jedynie w art. 39 ust. 3 pkt 2 przyznaje gminie uprawnienie do zapewnienia bezpłatnego transportu, to zgodnie z orzecznictwem (wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 25.08.2015 r. sygn. akt I SA/Rz 699/15 i wyrok NSA w tej samej sprawie z dnia 22.09.2016 r. II GSK 3305/15) takie samo uprawnienie gmina ma w przypadku możliwości zapewnienia bezpłatnego transportu dzieciom spoza obwodu szkoły. Potwierdza to również opinia RIO w Opolu.

Mając zatem powyższe na uwadze zachodzi wątpliwość czy możliwy jest zwrot przez gminę kosztów zakupu biletów ulgowych przez rodziców. Chodzi o to, że rodzice mają prawo do zakupu biletów dzieciom w wieku szkolnym z zastosowaniem ulgi 49% i czy kiedy zakupią takie bilety swoim dzieciom, to czy gmina może zrefundować im koszty ich zakupu w świetle art. 39 ust. 3 pkt 2 kiedy przysługuje jej jedynie uprawnienie a nie obowiązek, o którym mowa w art. 39 ust. 3 pkt 1 ustawy prawa oświatowego.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

Czy zatem mając na uwadze treść art. 39 ust. 3 pkt 2 ustawy prawo oświatowe gminie, która chce realizować swoje uprawnienie przysługuje prawo do zrefundowania kosztów zakupu biletów kupionych uczniom przez rodziców? Czy w sytuacji, gdy dziecko jest spoza obwodu szkoły gmina może dokonać zwrotu rodzicom kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej w celu realizacji obowiązku szkolnego?

Czy zrefundowanie kosztów zakupu biletów rodzicom dzieci realizujących obowiązek szkolny jest możliwe w świetle art. 216 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

Zdaniem wnioskodawcy gmina może dokonać zwrotu kosztów związanych z zakupem biletów przez rodziców dzieci realizujących obowiązek szkolny także w przypadku, kiedy nie ciąży na niej obowiązek określony w art. 39 ust. 3 pkt 1 a jedynie uprawnienie z art. 39 ust. 3 pkt 2 prawa oświatowego.

To samo dotyczy refundacji kosztów zakupu biletów przez rodziców uczniów uczęszczających do szkoły spoza jej obwodu.

Data wypełnienia wniosku

15.02.2021 r.

Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

Wojciech Cybulski

Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

WÓJT GMINY

mgr Wojciech Cybulski

Białystok, dnia 16.03.2021 roku

RIO.II-025-5/21

**Szanowny Pan
Wojciech Cybulski
Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże**

W odpowiedzi na wniosek z dnia 15.02.2021 roku, o udzielenie wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych, otrzymany w dniu 18.02.b.r i zawarte w nim pytania, Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku podziela stanowisko własne wnioskodawcy.

Jednocześnie wskazuje, że zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020r, poz. 910), gmina zapewnia bezpłatny transport dzieci do szkół i przedszkoli realizując zarówno obowiązek jak też uprawnienie wynikające z art. 39 ustawy Prawo Oświatowe, poprzez dokonywanie comiesięcznych zwrotów kosztów przejazdu dziecka/ucznia oraz jego opiekuna środkami komunikacji publicznej. W przypadku realizacji powyższego uprawnienia, gmina szczególnie winna mieć na uwadze celowe i gospodarne zarządzanie środkami publicznymi. W ocenie RIO w Białymstoku, refundacja kosztów może dotyczyć również zakupu biletów przez rodziców uczniów uczęszczających do szkoły spoza jej obwodu. Powyższe stanowisko w sprawie uzasadnia judykatura i orzecznictwo w przedmiocie problemu, między innymi wskazane przez wnioskodawcę. Ponadto mając na uwadze zasadę równości podmiotów wobec prawa, w zakresie przysługującego opiekunom prawa wyboru szkoły, do której ma uczęszczać dziecko, należy przyjąć, że intencją ustawodawcy jest umożliwienie gminom bezpłatnego dowozu dzieci do szkół, poprzez zakup biletów ewentualnie zwrot zakupionych biletów przez rodziców nie tylko w przypadku gdy transport do placówki oddalony jest od miejsca zamieszkania ucznia co najmniej 3 lub 4 km ale również w przypadku, jeżeli droga dziecka z domu do szkoły nie przekracza tych odległości, i w każdym z tych przypadków bez znaczenia pozostaje uczęszczanie dziecka do szkoły obwodowej czy spoza jej obwodu.

W obecnie obowiązującym porządku prawnym brak jest podmiotu upoważnionego do wydawania wiążącej wykładni przepisów prawa. Niniejsze stanowisko w sprawie proszę potraktować jako niewiążącą opinię prawną.

Ewa Czołpińska
Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

